

Album amicorum van Isaac Massa (1586-1643)

Koninklijke Bibliotheek aanvraagnummer 78 H 56: 2 tekeningen, 1 plattegrond (van Moskou), 2 gegraveerde vignetten, en 19 geschilderde wapens. M D C XXIV = 1624

Wapenbeschrijvingen door Anton C. Zeven, Wassenaar 2017.

Isaac Abrahamsz Massa was onder meer een zijdekoopman in Rusland. Hij ontwikkelde zich tot kenner van dit land. Hij stelde daarom voor om namens de Verenigde Nederlanden aldaar te mogen optreden, maar dit werd hem niet toegestaan. Het is mij niet duidelijk of Prins Maurits, Prins Frederik Hendrik, en de tsaar Michael I Romanov, hadden goedgekeurd dat hun wapens in Massa's album amicorum werden opgenomen.

Omdat Massa in hoge plaatsen verkeerde zal hij wel een wapen hebben gehad. Noch in Hogenda, noch in de CBG-Heraldische Databank komt een wapen voor. In de laatste bron wordt wel een zegel (gedeeltelijk) beschreven: *een leeuw gaande over een doorsneden geschuind gedeeld veld*.

Van Massa zijn twee schilderijen bewaard gebleven. Eén van hemzelf, de ander samen met zijn vrouw. Beide schilderijen zijn gemaakt door zijn vriend Frans Hals.

Isaac Massa trouwt in 1622 Beatrix Vander Laen.

P12 fol 25 **Rasche**, Stockholm 27 juni 1624

Kantelig doorsneden, A. in rood een uitkomende goudgekroonde, roodgetongde en zwartgenagelde gouden leeuw, B. in zwart een zilveren slak met duidelijke tentakels en ogen. Helmteken: op een gouden kroon de leeuw van het schild nu springend tussen twee trompen, de rechter rood en goud doorsneden, de linker goud en rood doorsneden. Een rode baldakijn met gouden kwasten. Wapenspreuk: TANDEM (= eindelijk).

KB: Christof Ludwig Rasche (1584-1645), ridder, Zweeds raadsheer, raadsheer in Berlijn.

P13 fol 19r **Daniel Sohier**, Amsterdam 1621.

Vertu pour guider

Gevierendeeld, 1 en 4. in rood een zilveren vijfpuntige ster, 2 en 3. in goud een rode kruis.
 Helmtoken: op een rood en gouden wrong de ster van het schild overtopt.

ACZ: Helmtoken: de ster staat los van de wrong > overtopt. Waarschijnlijk zijn er ook
 wapenafbeeldingen, waar de ster de wrong raakt/op de wrong staat > getopt.

door Anthony van Dijck
www.internet.nl

P14 fol 23r **Michel Le Blon** 1587-1656, ca 1620.

Rijksmuseum.nl: Michel le Blon (1587-1657), agent van koningin Christina van Zweden, goudsmid en graveur.

In blauw drie vrouwenhoofden met hals en met loshangend gouden haar (2-1), vergezeld van 7 gouden lelies (1-2-1-2-1). Helmtteken: op een blauwe en gouden wrong een goudgebekte zilveren zwaan met opgeheven vleugels. Dekkleden: blauw en goud.

ACZ: een sprekend wapen: goud haar = blond haar..

P 15 fol 22r **Christophorus Baerbandus** Amsterdam 6 augustus 1620

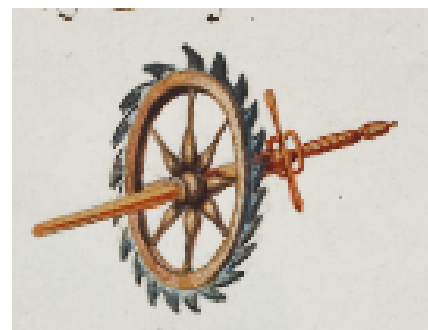

In zilver een bruine linker berenklauw met de nagels omhoog en op de rug gezien.
 Helmtteken: uit een gouden kroon de berenpoot van het schild. Dekkleden: rood en zilver.
 Wapenspreuk: Post nubila phoebus

In zilver een rood
 Jeruzalemkruis

Hij was geen
 Jeruzalemvaarder, want
 er is geen palmtak.
 Misschien was hij lid
 van een broederschap,
 of orde zoals de Orde
 van het Heilige
 Graf van Jeruzalem.

Een echappement, waardoorheen
 een staafje

P 20 fol 13r **Giraldo Thibaut**, ca 1554-1627
 Gerard Thibaut, ca 1615
 en **Michel Le Blon**

Gerard Thibaut

Gevierendeeld, 1 en 4. 1. in groen een omgewende zilveren leeuw, 2 en 3. in blauw een gouden dwarsbalk, boven vergezeld van twee gouden sterren en beneden van een zilveren keper (THIBAUT), 4. in goud een omgewende rode leeuw, beladen met een blauwe barensteel met drie hangers. Helmteken: een omgewende zittende zwaan met rode bek. Schildhouders: twee zilveren eenhoorns, elk met een gouden hoorn. Dekkleden: groen en blauw. *Gaudet patientia duris.*

ACZ: het lijkt erop dat het wapen gespiegeld is. Immers men verwacht de kwartieren Thibaut als kwartieren 1 en 4, en de leeuwen in kwartieren 2 en 3 niet omgewend.

De tekenaar zal niet gepoogd hebben om duidelijk herkenbare wapenschilden en vlaggen/wimpels te schilderen.

P22 **plattegrond van Moskou** (zie laatste bladzijde)

Fol 17r **Jacobus a Dijck**, 1567-1631

Raadsman en legaat van de koning van Zweden april 1618

Gevierendeeld, 1 en 4. in goud een blauwe dwarsbalk, beladen met drie zilveren bloemen, 2 en 4. in rood een gouden kruis. Helmtteken: op een blauwe en gouden wrong een staande gouden vogel. Dekkleden: rechts: boven goud en blauw, beneden rood en goud, links: boven: rood en goud en beneden goud en blauw. Spreuk: *Spero et metuo* (=ik hoop en vrees).

P12 fol 16r Janus ab Oldenbarnevelt 1618.

Johan van Oldenbarnevelt, remonstrant, raadspensionaris, 1618

In rood een zilveren ankerkruis. Helmteken: een gouden vuurmand met gouden en rode vlammen. Dekkleden: zilver en rood. Devies: *Notar gratua Altissimi*

P 30 fol 12r **Florentius a Teijlingen**, 1577-1624, 1 juni 1618.
 Floris van Teylingen, zv Cornelis van Teylingen en Gijske Cromhout.

In goud een rode blauwgetongde en -genagelde leeuw, waaroverheen een zilveren barensteel met drie hangers. Helmteken: een gouden kroon waarop een gouden kuip met twee rode banden, waaruit de leeuw van het schild komt.

ACZ: in het algemeen is de barensteel blauw.

P31 fol 11r **Henricus Brineo van Sinderen** en **Agnes Tseraerts**.
Hendrik van Brienen, 1598 beleend met Sinderen, tr. 2. Agnes 't Seraerts

Fol 10v: tekst

Van Brienen: in zilver een rode eenhoorn met gouden hoorn. Helmteken: op een zilveren en rode wrong de eenhoorn van het schild uit hoffelijkheid omgewend. Dekkleden: rood en zilver.

't Seraerts: in een ovaal schild op een rood veld bezaaid met zilveren bloemen een zilveren goudgekroonde en -getongde leeuw. Helmteken: op een gouden kroon een rode antieke baniervlucht, bezaaid met zilveren bloemen, waartussen de leeuw van het schild uitkomend. Dekkleden: zilver en rood.

NNBW: Hendrik van Brienen (de Altste), lid van de Ridderschap van Gelderland, belangrijke gezantschappen, tr. 1. Anna van Lijnden, tr. 2. Agnes't Seraerts. Alle drie van adel.

ACZ: opvallend is dat de eenhoorn in het schild niet omgewend is en die als helmteken wel.

P32 fol 007r **Reinaldus á Brederode** 1567-1633, Den Haag 28 mei 1618.

Liber baro van Wesenberg

ACZ: Reinoud van Brederode = vrijheer van Wesenberg nabij Olst-Wijhe.

Gevierendeeled, 1 en 4. In silver vier blauwe balken, 2 en 3. In goud binnen een rode zoom een rode leeuw en in het schildhoofd een blauwe barensteel met drie hangers. Hartschild: "Chatillon", een goud schildhoofd. Twee helmtekens: rechts op een gouden kroon vijf struisveren blauw-zilver-blauw-zilver-blauw; links op een gouden kroon twee armen met de ellebogen naar buiten, roodgekleed met gouden manchet, elke hand houdende een paardenonderbeen. Dekkleden: rechts blauw en zilver, links rood en goud. Spreuk: *Principijs obsta.*

P33 fol 06r **Benjamin Du Maurier** 1566-1636.
Benjamin Aubery Du Maurier.

Gevierendeeld, 1 en 3. in rood drie klaverbladeren (2-1), en in het schildhart een wassenaar, alles zilver (AUBERY du MAURIER), 2 en 3. in zilver drie rode afgesneden poten met drie gouden nagels en rode haren van doorgesneden rupsen boven elkaar. Helmteken: alleen een zilveren en rode wrong. Devies: *Croire et Souffris* (geloven en lijden).

ACZ: op internet: Aubery du Maurier (bron Rietstap): de wassenaar is van goud.

P34 fol 05r **Christophorus Suriano.**
 Christoforo Suriano, Resident a Venetie.

Doorsneden van zwart en zilver, beladen met een door de deellijn doorsneden ankerkruis van het een in het ander. Helmteken: op een zwarte en zilveren wrong, drie struisveren waaiersgewijs geplaatst. Dekkleden: zilver en zwart.

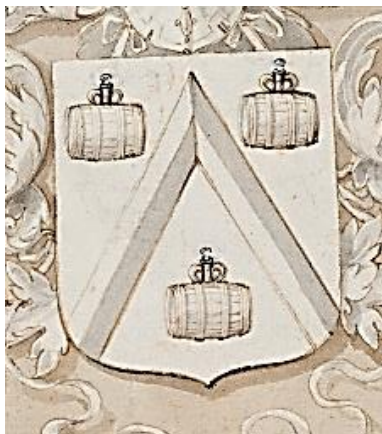

P35 fol 26r **Vander Laen**, opgeplakte tekening door Isaac Abrahamszoon Massa 1586-1643

Isaac Massa, 1622 tr. Beatrix Vander Laen, dv. Gerrit Van der Laen 1552 1635 en Magdalena van Beresteyn (1585-1620)

Zie Album Amicorum Twenhuijsen:

In blauw een keper, vergezeld van drie heiblokken, alles zilver. Helmteken: een blauwe baniervlucht, waartussen het heiblok van het schild. Dekkleden: blauw en zilver.

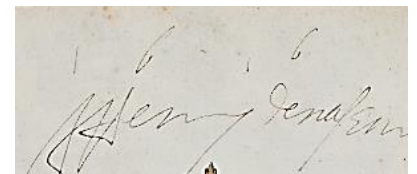
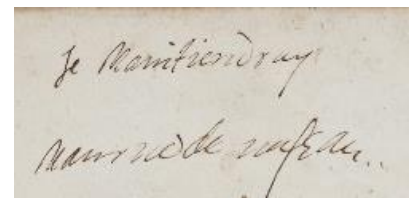

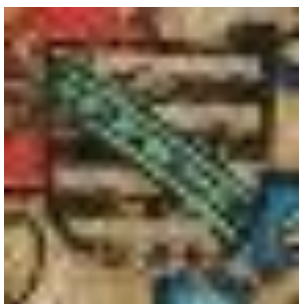
Prins Maurits

Prins Frederik Hendrik

Wie schreven/schreef deze namen?

Saksen

Graaf van Meurs

Cologne

P40 fol 03r **Maurice de Nassau**/ Maurits,
Prins van Oranje 1567-1626
1616

P39 fol 04r **F. Henry de Nassau**
Frederik Hendrik, prins van Oranje
Oranje 1584-1647

Beschrijvingen: zie literatuur.

P41 fol 02r **Michael I Romanov**, Tsaar van Rusland, 1613-1645

In goud een dubbelkoppige zwarte adelaar, elk met een gouden kroon, op de borst beladen met een schildje: in rood St Georgius die de draak bestrijdt; tussen de adelaarskoppen een gouden herkruist Latijns kruis, staande op een voetstuk. Schild gedekt door de tsarenkroon.

P22: tussen 1616 en 1632 plattegrond van Moskou.

MOSCVA

план Москва

Plattegrond Moskou

Op tweede bladzijde in cyrillisch schrift en in het Russische:
Van de Grote Heer Tsaar en Grootvorst Mihail Foedorovich, alleenheerser van heel Rusland.